

جستاری درباره‌ی اهمیت نمایش خلاق در گیم‌روم کن، خواهیم فهمید

شهلا حسینی

کارشناس ارشد آموزش و پرورش پیش‌ازدبستان

آموزش

سراغاز

کودکی خود را به خاطر بی‌لورید یا به کودکان اطراف خود نگاه کنید اکثر آن‌ها در حال بازی یا به عبارتی «شعول تقلید کردن هستند کودکی یا مانعین اسباب‌بازی‌اش انای راننده‌ها را درمی‌آورد، دخترچه‌ای در حالی که عروسکش را بعل گرفته به لوسیر می‌دهد. لالایی می‌خواند و در حقیقت، در حق او مادری می‌کند. در یک بازی گروهی، یکی پدر و دیگری مادر است و بقیه فرزندان آن‌ها هستند. پدر خیاضی مرثانه به خود می‌گیرد و مادر لبهت ملاری نارد و... هر کس فرآیند حال خود و به صورت خودجوش نقشی را برعهده می‌گیرد و این نقش‌ها چیزی نیست جز در لورودن انای پدرها و مادرها و بچه‌هایشان در زندگی

اگر دقت کنیم می‌بینیم که گرایش به نمودسازی و لمخودبازی از سنس اولیه در نهاد انسان حرار داده شده و در حقیقت، بخشی از طبیعت کودکی است که حتی حرکات دهان و زبیل بزرگ‌ترها را تقلید کرده و موفق به در لورودن صداهای مختلف و در نهایت، حرف زدن می‌شود، خود نوعی ولعمود را پدید آورده است

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ضرب‌المغالی می‌گویند:

«به من بگو فراموش خواهم کرد، به من نشان بده، به خاطر خواهم سپرد. مرا در گیر کن، خواهم فهمید.»

بنجامین بلوم؛ Benjamin Bloom، رولی‌نمایش تریبی و استاد دانشگاه «یکاکو» بر تقویت توانایی‌های حل مسئله و مهارت‌های سطح بالاتر تکیه و آن‌ها را به نسرر زیر فهرست می‌کند: آگاهی، درک کاربرد، تحلیل، ترکیب و ارزیابی که نمایش خلاق، این گونه مهارت‌ها را تقویت می‌کند نقش کموزل هنگام خلق صحنه‌های مبتنی بر مشاهده و حرکت در آن‌ها و اختیاس نمایش‌های گوناگون برای اجرای نمایش، باید شخصیت‌ها را نام گذاری کنند، طرح نمایش نامه را تشخیص دهند، بناهه‌سازی کنند گفت و گوها و صحنه‌های نمایش را مجدداً بیان و تنظیم کنند، صحنه‌های خود و بکندیگر را ارزیابی و نقد کنند، اجزا را - که کل کار در برمی‌گیرد - تحلیل کنند درباره‌ی صحنه‌های خود مجدداً بیندیشند، آن‌ها را تعریس و یا توجه به تعیرات و یازنویسی‌ها مجدداً اجرا کنند

بسیاری از نشیوه‌های آموزشی و مهارت‌های فکری سطح بالاتر را می‌توان در درس نمایش خلاق پدکار گرفت که این بسیار مررر است امروزه آموزش و پرورش اکثر کشورهای پیشرفته روی لمخودسازی (نمایش خلاق) کودکان بر نامه‌های ویژه‌ی را تارک دیده و آن‌ها را مورد توجه حرار داده‌اند و عبیده‌ی آن‌ها، نمایش خلاق ابزارای در جهت تسهیل کموزن است

نمایش خلاق

۱. یک روند علمی و گروهی کار

یا کودک است که در آن، مربی یا تشخیص توانایی‌ها و نیازهای کودکان و یا کمک خودنسل، مهم‌وسی را در قالب نمایش بصورت غیرمستقیم آموزش می‌دهد.

۲. یک تعریف برنامهریزی‌شده برای یادگیری کودک و وسایلی برای بیل آزادانه‌ی ایده‌ها، احساسات و رفتارهای دوست

۳. یک فعالیت لذت‌بخش است که در آن، کودکان به واسطه‌ی حرکت، پلنویم، پدیده‌گویی، نقش‌یازی کرنش و شخصیت‌پردازی، به‌طور تحریمی می‌آموزند.

۴. راهی برای پرورش حس زیبایی‌دوستی (هنر) و آموزش بود و به منزله‌ی یک شیوه‌ی مطلوب یادگیری است که در عین حال، باعث رشد شخصیت و پرورش ذهن و خلاقیت کودکان می‌شود

لویی گام در این روند علمی و گروهی، شناسایی مهارت‌های جسمانی کودکان و پرورش آن‌هاست؛ به گونه‌ای که در نمایش قابل استفاده باشد گام بعدی، تقویت و به‌کارگیری حواس همه‌جانبه‌ی کودکان و پرورش احساسات و عواطف آن‌ها از طریق تحریم‌ها و فعالیت‌هایی است که باعث برانگیختن خلاقیت‌شان می‌شود

مثلاً، اجرای نمایش‌های کوتاه بی‌کلام (پلنویم) و تحریم‌های ابتدایی یا چهره و بیان، مثل خواندن شعر کودکانه و نشان دادن حالات بیان شده در شعر که توسط کودکان طراحان و اجرا می‌شود در هر جلوی بعد، مربی یا کودکان راجع به موضوعی بحث و گفتگو می‌کنند یا پدیده‌های آن‌ها می‌تولند تا توسط خودشان تهیه کرد سپس کودکان می‌تولند یا آزادی کامل نقش خود را انتخاب و نمایش را براساس اعتقاد به نقشی که برای خود تصور کرده‌اند بازی کنند.

وظایف مربی

۱. ایجاد شرایط مطلوب و ارتقاء دلیل اعتماد و صمیمانه

بسیار لو و فراگیرند گل، احترام به عقاید دانش آموزان، برقراری امنیت روانی و دور ساختن نگرانی از فضای کلاس، شکست‌یابی در برابر انتباهات، ایجاد نظارهای واقع‌بینانه از فراگیرند گل، دانش رفتاری دلیل تعطف و برهبراز سحت‌گیری

۲. ایجاد انگیزه‌ی مناسب برای جلوگیری از تکرار شدن ایماهای

نقش

عمده‌ترین اهداف نمایش خلاق عبارت‌اند از :

۱. پرورش و رشد احساسات عاطفی

۲. پرورش و رشد اجتماعی

۳. پرورش فعالیت‌های حرکتی

۴. پرورش و رشد شناختی و عقلانی

۵. پرورش شخصیت مستقل

مراحل نمایش خلاق

۱. انتخاب و تعریف داستان مناسب برای بچه‌ها؛ زیرا همه لازم‌های نمایش خلاق است

۲. تقسیم داستان یا کمک دانش آموزان به «مراحل و صحنه‌های مختلف و نوشتن آن روی تابلو

۳. انتخاب یک یا چند صحنه برای اجرا یا رای‌گیری فراگیرند گل

۴. گفت‌وگو درباره‌ی شخصیت‌پردازی، وضعیت ظاهری و ژیمیل - که می‌تولن لزار و وسایل و لباس‌ها را به‌صورت تحلیلی و

نیز یا تنظیم میز و نیمکت‌ها، صحنه را آماده کرد

۵. انتخاب بازیگران یا توجه به توانایی‌های دانش آموزان توسط معلم

۶. اجرای صحنه‌ی انتخاب شده یا نشقه‌های از قبل تعیین شده

۷. پیوند بازیگران یا جمع و ارزش‌یابی از کارشان یا هدایت معلم و تعیین خوب از بد و تشکر کردن مجلس و «عیاب

۸. پیدا کردن پنج نکته‌ی مورد علاقه و نیز پنج نکته برای اصلاح شدن (در بازی بعدی)

۹. برنامهریزی یا دانش آموزانی که انتخاب نشده‌اند و انتخاب بازیگر جدید و نقش آن‌ها در نوبت‌های بعدی

۱۰. ارزش‌یابی مجدد نمایش و تکرار در صورت دانش وقت کافی

نکات مورد توجه در نمایش خلاق

✓ سوالات انتخابی و مطرح شده توسط مربی باید متناسب با سن، توانایی و نیازهای کودکان بوده، تفکر پرنگیز و جذاب باشد تا کودکان با پاسخ دادن به آنان به ساختن داستان ترغیب شوند؛ به این ترتیب، آنان به انجام کار گروهی نیز تشویق می‌شوند. کودکان صحنه انجام فعالیت علاوه بر تقویت توانایی‌هایشان، مهارت‌هایی را نیز برای انجام نمایش کسب می‌کنند.

✓ فعالیت باید بر تقویت مهارت گوش دادن کودکان تأکید داشته و زمینه‌ی مناسبی برای تجربه‌ی علمی آن‌ها فراهم کند. اگر مراحل کار نمایش خلاق به خوبی انجام شود، کودک می‌آموزد که چگونه از حواس پنجگانه خود برای گرفتن اطلاعات و ارائه‌ی آن به صورت نمایش، یا کمک گرفتن از اعضای بدن و صدا استفاده کند. این کار سبب تقویت حواس و ایجاد هماهنگی بین اندام‌های بدن خواهد شد.

✓ سوالات مطرح‌شده توسط مربی باید زمینه‌ی مناسب را برای فکر کردن و تدبیر کردن کودک فراهم کند؛ زیرا در نمایش خلاق از لباس، دکور، صحنه‌آرایی و استفاده نمی‌شود. تمام این معییرها باید در تحلیلی بازیگران خلق شود. کودکان فقط با امکانات فیزیکی خود با اعضای بدن و صدا (حواس‌ها و اطلاعاتشان را در قالب نمایش ارائه می‌دهند).

✓ وقتی به کودک آزادی عمل داده می‌شود، او با یک حقیقت روبه‌رو شده، آن را جست‌وجو کرده، طبق یافته‌هایش عمل می‌کند. این لحظه همان زوایای مناسب کسب تجربه و بیان خلاق است. کودک در محیطی راحت و آزاد، اعتماد به نفس لازم پیدا کرده، شخص پرتحرکی می‌شود؛ در این صورت، به راحتی می‌تواند محیطی را که ساخته و پرنشاطی ذهنش است، به تصویر بکشد.

✓ در اجرای نمایش خلاق، ساختن داستان، تصاحب نقش و اجرای آن بر عهده‌ی کودک است. مربی یا طرح‌سوالاتی مربوط به واحد کار بدن، انگیزه‌ی لازم را برای یافتن پاسخ مناسب، در کودکان ایجاد می‌کند. کودکان در حین مراحل انجام فعالیت، پاسخ‌های خود را پیدا می‌کنند؛ از این رو، به ارائه‌ی آموزش مستقیم از طرف مربی نیازی نیست.

✓ استفاده از عناصر بومی و سنتی علاوه بر ایجاد زمینه‌های تجربه‌ی غنی، بستری مناسبی نیز برای فعالیت‌های خلاق آینده می‌شود. در آخر باید یادآور شد که نمایش خلاق «لیزازی پروپونسی است که آدم‌ها را با توانایی‌های خود نشان آشنا و این توانایی‌ها را تقویت می‌کند. هدف آن، تربیت هنرمندانی حرفه‌ای نبوده و نیز تأکیدی بر امکانات و تجهیزات ندارد. هم‌چنین، در نمایش خلاق، آماده‌سازی یک صحنه یا نمایش در سطح حرفه‌ای و مطلوب، هدف نیست بلکه «مهم‌تر از آن، ارزیابی کیفیت مسیری است که کودک به همراه مربی طی می‌کند و در تمام مراحل تمرین‌ها، مشارکت مستقیم دارد یا به عبارت دیگر، روند فعالیت مهم‌تر از نتیجه‌ی آن است.

هدفی کودکان در «بند کردن کتفها، مدرسه‌ها، پرورشگاه‌ها، گلشن‌ها یا هر جای دیگر، حتی نارند که با استفاده از تمرین‌های نمایش خلاق» یاد بگیرند که بهتر ببینند، بهتر بشنوند، بهتر حرف بزنند، بهتر ماهیم، مور نظر خود را بیان کنند، در موقعیت‌های بهتر و آگاهانه‌تر تصمیم بگیرند، اعتماد به نفس بیشتری داشته باشند، توانایی‌هایشان را بهتر کنند و جدی بگیرند یا تمرین در کارگاه‌ها تجربه پیدا کنند. خود و دیگران را بهتر بشناسند، از این که آدم‌های توانایی‌اند شاد بشوند و لذت ببرند، و یاد بگیرند که روی پای خود بایستند و مستقل و مشکلات خودشان و دیگران را حل کنند. دنیا به آدم‌های خلاق و توانمند دارد و ما هم آن هستیم. نمایش خلاق» می‌خواهد این توانایی‌ها را به کودکان منتقل کند.

منابع

۱. بهداد، بهاره و سید، داکتر شوهرک: نمایش خلاق، کتاب ماه کودک سال هفتم شماره‌ی دوم، آذر ۱۳۸۳.
۲. خسرو، دهبورا قصه‌گوین و نمایش خلاق، ترجمه‌ی ترابا قول اباغ تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۳.
۳. خطری، بنفشه ادبیات کودکان و نوجوانان تهران روشنگران و مطبوعات زنان، ۱۳۸۲.
۴. ناطقی، جلیلا ادبیات کودکان، ۱۳۸۵.
۵. مفیدی، فرزانه: برنامه‌ی آموزش و پرورش در دوره‌ی پیش از دبستان، چاپ نهم، سنه ۱۳۸۹.
۶. <http://www.theretale.com/>
۷. <http://www.kids.com>
۸. <http://www.puzzles.com>
۹. <http://www.fun.com>
۱۰. <http://www.g.com>

